

MAKSU- JA TOLLIAMET

Käibemaksukohustuslase registreerimine ja kustutamine

Sisukord

Maksukohustuslane	3
<i>Maksukohustuslasena registreerimise kohustus</i>	3
<i>Piirmäära arvestus alates 01.01.2025</i>	5
<i>Maksukohustuslasena registreerimise võimalus</i>	8
<i>Registreerimine maksuhalduri algatusel</i>	9
<i>Isiku, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht, maksukohustuslaseks registreerimine</i>	9
<i>Käibemaksukohustuslase meelepea</i>	11
<i>Maksukohustuslase registrist kustutamine</i>	14
Käibemaksugrupp	16
<i>Käibemaksugrupina registreerimise tingimused</i>	16
<i>Käibemaksugrupi avaldused ja nende esitamine</i>	17
<i>Käibemaksugrupi avalduste elektrooniline esitamine</i>	17
<i>Käibemaksugrupi avalduste liigid elektroonilisel esitamisel</i>	18
<i>Käibemaksugrupina registreerimine</i>	20
<i>Omavahelised tehingud ja arvete väljastamine</i>	21
<i>Solidaarne vastutus</i>	22
<i>Kauba või põhivara impordi KMD-I deklareerimine</i>	22
<i>Käibemaksugrupi registrist kustutamine</i>	22
Kassapõhine käibemaksuarvestus	23
<i>Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendamine</i>	24
<i>Kassapõhise käibemaksukohustuslase meelepea</i>	25
<i>Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorrast loobumine</i>	28
Piiratud maksukohustuslane	29
<i>Piiratud maksukohustuslasena registreerimine</i>	30
<i>Piiratud maksukohustuslase meelepea</i>	31
<i>Piiratud maksukohustuslase registrist kustutamine</i>	32
Registreerimine ja kustutamine	33
<i>E-MTA-s</i>	34
<i>E-äriregistri portaalis</i>	35
<i>E-postiga ja teenindusbüroos</i>	35
KMKR numbri kontroll	36

Maksukohustuslane

Õiguslik alus

Käibemaksuseaduse (KMS) § 3

Käibemaksukohustuslane (edaspidi maksukohustuslane) on KMS § 3 lõike 1 mõistes ettevõtlusega tegelev isik (seega nii füüsiline kui juriidiline isik, nii resident kui mitteresident), kaasa arvatud avalik-õiguslik juriidiline isik, või riigi-, valla- või linnaasutus, kes on registreeritud või kohustatud end registreerima maksukohustuslasena (KMS § 19). Välisriigi või teise liikmesriigi maksukohustuslane on isik, sealhulgas juriidilise isiku staatusega varakogum või isikuteühendus, keda käsitatakse käibemaksukohustuslasena vastava riigi seaduste kohaselt.

Eesti või välisriigi isiku all mõeldakse isikut, kelle registrijärgne asukoht või peamine elukoht on vastavalt kas Eesti või välisriik ning keda vastava riigi seadusandluse kohaselt käsitatakse käibemaksukohustuslasena.

Välisriigi maksukohustuslast ei käsitata tema Eestis oleva ettevõtlusega tegeleva püsiva tegevuskoha tõttu Eesti maksukohustuslasena, kui välisriigi isik ei osale maksustamisele kuuluvas tehingus või toimingus oma Eestis oleva püsiva tegevuskoha kaudu (KMS § 3 lg 3¹).

Välisriigi isikut ei käsitata tema maksukohustuslasena registreeritud püsiva tegevuskoha kaudu selle liikmesriigi maksukohustuslasena, kui tehingud ei ole seotud tema püsiva tegevuskohaga. Seega tuleb piiriüleste tehingute maksustamisel ja aruandlusel lähtuda tehinguga seotud isikutest. Kui teenuse tegelik tarbija või kauba saaja on välisriigi maksukohustuslane oma liikmesriigis, kes samas on ka Eestis registreeritud maksukohustuslasena, siis maksustatakse tehing 0-protsendilise määraga ehk toimub pöördmaksustamine ning maksukohustus läheb üle teise liikmesriiki.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 04.08.2025

Maksukohustuslasena registreerimise kohustus

Järgnev ei kehti ettevõtlusega tegelevale välisriigi isikule, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht ja internetipõhist kauplemiskohta omavale isikule KMS § 4 lõikes 1³ nimetatud käibe korral.

Kui isiku käibemaksuseaduse § 19¹ lõikes 3 sätestatud kalendriaasta käive, mille tekkimise koht on Eesti, ületab kalendriaasta algusest alates 40 000 eurot, tekib tal kohustus käibemaksukohustuslasena registreerida.

Juhul, kui kasutakse marginaalipõhist arvestust, näiteks kasutatud kauba erikorda (KMS § 41) või reisiteenuse erikorda (KMS § 40), loetakse käibe hulka kogu summa, mis kauba või teenuse eest saadakse, mitte vaid marginaal (**Euroopa Kohtu lahend C-388/18**).

Registreerimiskohustust ei teki, kui isiku kogu kalendriaasta käibe moodustab maksuvaba käive ja nullprotsendise käibemaksumääraga maksustatav käive, välja arvatud kauba ühendusesisene käive.

Näiteks ei pea ennast maksukohustuslasena registreerima välisriigi ettevõtja, kelle kogu tegevus seisneb kauba eksportimises või kes tegeleb üksnes kaubatehingutega tollilaos. Samas on ettevõtjal õigus end registreerida avalduse alusel ka juhul, kui tal ei ole registreerimiskohustust veel tekkinud.

Piirmäära arvestamise põhimõtted muutusid alates 01.01.2025, nendega saab lähemalt tutvuda jaotises „**Piirmäära arvestus alates 01.01.2025**”.

Näide

Kui isik ületas piirmäära 40 000 eurot 2. kuupäeval, reedel, tuleb tal avaldus enda maksukohustuslasena registreerimiseks esitada hiljemalt 7. kuupäeval, kolmapäeval. Samas tuleb arvestada asjaoluga, et maksuhaldur registreerib isiku maksukohustuslasena sellest päevast, mil piirmäär ületati, seega alates 2. kuupäevast. Vastavasisulise otsuse tegemiseks on maksuhaldurile seadusandja poolt antud viis tööpäeva avalduse saamisest (KMS § 20 lõige 3), mis toodud näite puhul tähendab seda, et hiljemalt 14. kuupäeval, kolmapäeval peab isiku maksukohustuslasena registreerimise otsus olema tehtud ning hiljemalt järgmisel tööpäeval, s.t 15. kuupäeval (neljapäeval) peab otsus olema isikule teatavaks tehtud (KMS § 20 lõige 5).

Soovitavalt tuleks isikul end maksukohustuslasena registreerida veidi varem, kui ületatakse seadusega etteantud käibe piirmäär (vt jaotist „**Maksukohustuslasena registreerimise võimalus**”). See aitab hoiduda probleemidest, mis paratamatult kaasnevad päevapealt tekkivate kohustustega ajal, mil maksuhalduri vastavasisuline otsus pole veel maksumaksjani jõudnud ja (sellelt nähtuv) käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole veel teada. Kui selline olukord siiski tekib, tuleb sel ajal tekkinud käibelt seaduse kohaselt ikkagi käibemaksu arvestada ning võimalusel väljastada vastavad arved hiljem (arve väljastatakse 7 päeva jooksul). N-ö „üleminekuperioodil” väljastatud ja KMS § 37 nõuetega vastuolus arved tuleb viia seaduse nõuetega vastavusse. Seda muuhulgas klientide huvides, sest nõuetega vastuolus arve alusel ei tohi sisendkäibemaksu maha arvata.

Peale käibe piirmäära arvestuse arvates kalendriaasta algusest, tuleb sarnast arvestust pidada ka juhul, kui maksukohustuslase andmed on registrist kustutatud KMS § 22 lõikes 1 nimetatud avalduse alusel (s.o kui maksukohustuslase käive ei ületanud jooksval ega eelmisel kalendriaastal ega maksukohustuslase hinnangul ei ületa ka järgneva 12 kuu jooksul 40 000-eurost piirmäära). Sellisel juhul

algab 40 000 euro arvestus sama kalendriaasta raames registrist kustutamise päevale järgnevast päevast (KMS § 19 lõige 2).

Registreerimisavalduse esitamise ja käsitamise protsess on sarnane eelpool kirjeldatuga (maksumaksjale kolm tööpäeva avalduse esitamiseks ja maksuhaldurile viis tööpäeva otsuse tegemiseks).

Alates 01.01.2025 on välisriigi väikeettevõtjatel, kelle käive Euroopa Liidus jääb alla 100 000 euro ja kes ei ületa maksuvaba piirmäära riikides, kus nad tegutsevad, võimalik kasutada väikeettevõtjate erikorda, mille kohta saab lähemalt lugeda jaotisest „**Väikeettevõtjate erikord**“.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Piirmäära arvestus alates 01.01.2025

Alates 01.01.2025 loetakse 40 000 euro suuruse käibemaksukohustuslaseks registreerimise piirmäära sisse:

- ✓ kaupade ja teenuste maksustatav, sealhulgas nullprotsendise määraga maksustatav käive, välja arvatud põhivara võõrandamine;
- ✓ kinnisasjatehingute (**KMS § 16 lõike 2 punktid 2, 3 ja 6**) käive, välja arvatud põhivara võõrandamine ja juhuslikud tehingud;
- ✓ kindlustusteenuste (**KMS § 16 lõike 2 punkt 1**) ja finantsteenuste (**KMS § 16 lõige 2¹**) käive, välja arvatud juhuslikud teenused.

Piirmäära sisse loetakse vaid käive, mille tekkimise koht on Eestis.

Kui isiku kogu käive on kas maksuvaba või 0% käibemaksuga maksustatav (ja see ei sisalda kauba ühendusesisest käivet), siis sõltumata käibe suurusest registreerimiskohustust ei teki.

Kinnisasjatehingute hulka arvatakse kõik käibemaksuseaduse § 16 lg 2 punktides 2, 3 ja 6 nimetatud tehingud – nii müügitehingud, üüri- ja renditehingud kui ka näiteks liikmelisus hooneühistus.

Piirmäära hulka arvestatavate kindlustusteenuste hulka arvatakse ka edasikindlustus- ja kindlustusvahendusteenus.

Piirmäära hulka arvestatavate finantsteenuse hulka arvestatakse **käibemaksuseaduse § 16 lõikes 2¹** nimetatud teenused:

1. hoiustamistehingud avalikkuselt hoiuste ja muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamiseks;
2. laenutehingud, sealhulgas tarbijakrediit, hüpoteeklaenud ja muud äritehingute finantseerimise tehingud;
3. liisingutehingud;
4. makseteenused makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse tähenduses, välja arvatud tehingud meenemüntidega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 651/2012 euromüntide emiteerimise kohta (ELT L 201, 27.07.2012, lk-d 135–137) tähenduses või ühenduseväliste riikide meenemüntidega, mis ei ole investeringukuld;
5. mittesularahaliste maksevahendite, näiteks elektrooniliste maksevahendite, e-raha, reisirahade ja vekslite väljastamine ja haldamine;
6. tagatis- ja garantiitehingud ning muud isikule tulevikus siduvaid kohustusi tekitavad tehingud;
7. tehingud nii oma kui ka klientide arvel **väärtpaberituru seaduse § 2 lõike 1 punktides 1–7** sätestatud kaubeldavate väärtpaberite ja välisvaluutaga ning muud rahaturutehingud, sealhulgas tehingud tšekkide, vekslite, hoiusesertifikaatide ja muude selletaoliste instrumentidega;
8. punktis 7 nimetatud väärtpaberite emiteerimise ja müügiga seotud tehingud ja toimingud;
9. rahamaakleri tegevus;
10. punktides 1–9 nimetatud teenustega seotud läbirääkimisteenus;
11. investeerimisfondide seaduses sätestatud investeerimisfondi ja muu finantsjärelevalve alla kuuluva Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi investeerimisfondi valitsemine, sealhulgas fondivalitseja ülesannete edasiandmise korral fondi valitsemisega seonduvate teenuste osutamine fondile.

Et hinnata, kas finantstehingu puhul on tegemist käibega käibemaksuseaduse mõistes, tuleb pöörata tähelepanu sellele, kas tegu on isiku iseseisva majandustegevuse käigus teenuse osutamisega st kas isik saab oma teenuse hinna määramises kaasa rääkida. Näiteks hoiuseintressid on põhimõtteliselt küll tasu pangale laenuks antud raha eest, kuid kuna hoiuseintresside saaja ise ei saa intressi suurust määrata, ei saa neid lugeda käibeks käibemaksuseaduse mõistes. Kui üks ettevõtte annab teisele laenu, siis lepitakse intress kokku, teenuse osutaja määrab hinna ja tegu on ettevõtlusega, millest tekib käive.

Finantsteenuste käibe hulka tuleb seega lugeda näiteks erinevate väärtpaberite müük ja laenu andmisel saadud intressid, kui need ei ole juhuslikud tehingud. Finantsteenuste käibe hulka ei loeta lisaks hoiuseintressidele ka näiteks võlakirjadelt saadavat intressi, dividendi saamist ja võlakirja lunastamist.

Muud maksuvabad teenused, näiteks tervishoiu- või haridusteenus, jäävad ka alates 01.01.2025 piirmäära arvestusest välja.

Lisaks ei arvestata piirmäära hulka põhivara müüki ega kinnisasja-, finants- ja kindlustustehinguid juhusliku tehinguna. Juhuslikkust ei saa hinnata pelgalt sageduse, summa suuruse ega osakaalu järgi. Tehing on üldjuhul juhuslik, kui ettevõtte on investeerinud oma vabad vahendid, andnud laenu vms, kuid ettevõtte on loodud mingi muu tegevuse jaoks.

Rahandusministeerium on juhuslikku tehingut selgitanud nii:

„Juhusliku tehinguga on tegemist siis, kui vastavad tehingud ei ole seotud maksukohustuslase põhitegevusega, tema igapäevase ettevõtlusega. Näiteks juhusliku võõrandamisega on tegemist juhul, kui väärtpabereid võõrandab ettevõtte, kes oli need soetanud investearingu eesmärgil, kuid ei tegele põhitegevusena väärtpaberitehingutega, või kui laenu annab ettevõtte, kelle tegevuseks ei ole laenude andmine jne. Juhusliku tehingu määratlemisel arvestatakse ka seda, kas ja kui palju sisendit antud tehingu jaoks kasutatakse (C-378/15).”

Näide 1

Eesti äriühingul tekib aasta jooksul käive vaid eluruumi üürile andmisest summas 42 000 eurot.

Kuna tekib vaid maksuvaba käive, siis ei ole ka alates 2025. aastast kohustust käibemaksukohustuslasena registreerida.

Näide 2

Eesti äriühingul on alates kalendriaasta algusest põhitegevusena maksuvaba käive eluruumi üürile andmisest 38 000 eurot ja lisaks sellele maksustatav käive koolitusteenuse pakkumisest 2500 eurot.

Ettevõtte on nii maksustatav käive kui ka maksuvaba kinnisasjaga seotud käive (mis ei ole juhuslik tehing) ning alates päevast, millal kalendriaasta käive kokku ületab 40 000 eurot, tekib kohustus registreerida käibemaksukohustuslaseks. Samuti tuleb sisendkäibemaksu mahaarvamisel hakata arvestama proportsiooni.

Näide 3

Ettevõtte tegeleb mänguasjade valmistamisega. Käive kalendriaastas on 38 000 eurot. Ettevõtte tekib vaba rahasumma, mille ta annab ühekordselt laenuks ja teenib intresse 3000 eurot. Järgmisel aastal kavatseb ettevõtte tagasi saadud laenu koos intressidega investeerida mänguasjavabriku arendamisesse.

Sellisel juhul võib finantstehingu lugeda juhuslikuks ja kuigi koos intressidest tekkiva maksuvaba käibega 40 000 piirmäär ületati, registreerimiskohustust ei teki.

Näide 4

Ettevõtte tegevusala on väärtpaberite ost ja müük. Maksuvaba käive aktsiate müügist on 300 000 eurot ja maksustatav käive konsultatsiooniteenusest 1000 eurot.

Alates 01.01.2025 on kohustus registreerida käibemaksukohustuslaseks piirmäära

40 000 täitumisel. Kui ettevõttel alates kalendriaasta algusest on vaid maksuvaba käive, tekib registreerimiskohustus päevast, millal tekib maksustatav käive.

Näide 5

Ettevõtte osutab maksuvaba tervishoiuteenust summas 500 000 eurot, lisaks müüb koolitusteenust summas 2000 eurot.

Ka aastal 2025 ei teki käibemaksukohustuslaseks registreerimise kohustust, kuna tervishoiuteenus kuulub sotsiaalselt laadi maksuvabastuse hulka, mida piirmäära hulka ei arvata.

Lisainfo

[Kinnisasja võõrandamine käibemaksukohustuslasena registreerimata ettevõtja poolt](#)

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 22.01.2025

Maksukohustuslasena registreerimise võimalus

Maksustatava käibe piirmäära ületamisel on isikul seadusest tulenev kohustus end maksukohustuslasena registreerida. Samas on isikul võimalus end vabatahtlikult maksukohustuslaseks registreerida ka juhul, kui tema maksustatav käive ei ületa 40 000 eurost piirmäära või kui tal ei ole maksustatavat käivet veel tekkinud. Samuti on isikul õigus esitada avaldus enda maksukohustuslasena registreerimiseks juhul, kui tal tekib Eestis maksuvaba ühendusesisene soetamine või kauba eksport (KMS § 20 lõiked 1 ja 2).

Registreerimisavalduse esitamisel peab isik tõendama, et ta kas juba tegeleb ettevõtlusega Eestis või alustab seda. Kui isiku ettevõtlusega tegelemine või ettevõtluse alustamine ei ole piisavalt tõendatud, on maksuhalduril õigus nõuda isikult lisatõendeid või koguda neid omal algatusel. Tõend on igasugune teave, mis kinnitab, et avalduse esitaja on avalduses märgitud tegevuskohas kas alustanud ettevõtlust või ettevõtluse alustamine on kavandatud. Sellised tõendid võivad olla näiteks äriplaan, eellepingud, lepingud (rent, hange, tarne, tööd jms), tehtavate tööde objektid jne. Maksuhaldur otsustab registreerimise tõendite saamisest alates viie tööpäeva jooksul. Maksuhaldur jätab isiku registreerimata, kui isik ei tegele ettevõtlusega või ei alusta ettevõtlust (KMS § 20 lg 4¹).

Kui ettevõtlusega tegelemine on tõendatud, registreeritakse isik maksukohustuslasena avalduse saamise päeva või avaldaja soovil hilisema kuupäeva seisuga.

Kui isik märgib oma KMS § 20 lg 2 alusel esitatud avalduses soovitavaks maksukohustuslasena

registreerimise alguskuupäevaks avalduse esitamise kuupäevast varasema kuupäeva, registreeritakse isik maksukohustuslasena KMSi kohaselt ikkagi avalduse esitamise päevast, mitte avaldusel näidatud varasemast kuupäevast (KMS § 20 lg 4).

Ettevõtlusega tegelemist või ettevõtluse alustamist peab maksukohustuslasena registreeritav isik tõendama nii vabatahtliku avalduse alusel registreerimisel kui ka registreerimisel seoses registreerimiskohustuse tekkimisega.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Registreerimine maksuhalduri algatusel

Juhul, kui maksukohustuslane ei ole registreerimisavaldust seaduses sätestatud tähtaja jooksul esitanud (ei esita üldse avaldust või esitab selle hilinenult), registreerib maksuhaldur isiku tagasiulatuvalt omal algatusel päevast, mil käive ületas 40 000 eurot ning teeb vastavasisulise otsuse maksukohustuslasele teatavaks kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates (KMS § 20 lg 10).

Kui maksukohustuslane on registreerimisavalduse küll esitanud ja ka maksukohustuslasena registreeritud, kuid peale registreerimist selgub, et avaldus esitati hilinenult ja seaduses sätestatud käibe piirmäär on tegelikult ületatud varem, teeb maksuhaldur uue registreerimisotsuse. Maksuhaldur tunnistab oma esialgse otsuse tagasiulatuvalt kehtetuks ning isik registreeritakse uue otsusega päevast, mil vastavas suuruses maksustatav käive tekkis. Ka antud juhul edastab maksuhaldur isikule tema registreerimise kohta tehtud otsuse kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates (KMS § 20 lg 11).

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Isiku, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht,

maksukohustuslaseks registreerimine

Kui ettevõtlusega tegeleval välisriigi isikul, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht, tekib maksustatav käive, mille käibe tekkimise koht on Eesti, kuid mida maksukohustuslase ega piiratud maksukohustuslase poolt kauba soetamisel või teenuse saamisel Eestis ei maksustata, tekib tal registreerimiskohustus maksustatava käibe tekkimise päevast.

See tähendab näiteks, et kui välisriigi isik osutab Eestis teenust (millelt on vaja käibemaks arvestada ja tasuda Eestis) isikule, kes ei ole Eestis käibemaksukohustuslane, peab välisriigi isik kohe registreerima ennast Eesti maksukohustuslaseks (ja teenuse Eestis ära maksustama). Kui ta aga osutab teenust Eesti maksukohustuslasele, ei pea ta ennast Eestis maksukohustuslaseks registreerima, sest Eesti maksukohustuslane pöördmaksustab saadud teenuse ise oma käibedeklaratsioonil (vorm KMD).

Registreerimiskohustust ei teki juhul, kui isiku kogu maksustatava käibe moodustab nullprotsendise käibemaksuäärage maksustatav käive, välja arvatud kauba ühendusesisene käive ja käive, mis tekib kauba võõrandamisel internetipõhist kauplemiskohta omavale isikule juhul, kui teda loetakse KMS § 4 lg 1³ kohaselt kauba soetajaks.

Seega on välisriigi isik kohustatud end kohe registreerima Eestis maksukohustuslasena, kui tal tekib Eestis maksustatav käive, mida pöördkäibemaksuga ei maksustata. Samas saab välisriigi isikul tekkida Eestis registreerimise kohustus üksnes juhul, kui tehingu teine pool on Eestis maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isik, sest maksukohustuslasest ostjal tekib alati pöördmaksukohustus kauba soetamisel või teenuse saamisel välisriigi isikult, kes ei ole Eestis maksukohustuslasena registreeritud (üldine pöördmaksustamise kohustus – KMS § 3 lg 4 p 5, § 3 lg 5).

Samuti ei teki registreerimiskohustust teise liikmesriigi maksukohustuslasel ja ettevõtlusega tegeleval ühendusevälise riigi isikul teenuse osutamisel, ühendusesisesel kaugmüügil ja internetipõhise kauplemiskoha kaudu kauba võõrandamisel juhul, kui isik on registreeritud teises liikmesriigis teenuse, ühendusesisese kaugmüügi ja internetipõhise kauplemiskoha kaudu kauba võõrandamise käibemaksuga maksustamise erikorra (KMS § 43) rakendajana ja nimetatud käive kuulub maksustamisele selle erikorra alusel (KMS § 19 lg 3).

Kui internetipõhist kauplemiskohta omaval ühendusevälise riigi isikul, kelle ettevõtte asukoht on väljaspool ühendust ja kellel puudub ühenduses püsiv tegevuskoht, tekib KMS § 4 lg 1³ nimetatud juhul maksustatav käive Eestis, kuid isik ei ole ennast registreerinud ei maksukohustuslasena ega teenuse, ühendusesisese kaugmüügi ega internetipõhise kauplemiskoha kaudu kauba võõrandamise käibemaksuga maksustamise erikorra (KMS § 43) rakendajana, on käibemaksu tasumise eest temaga solidaarselt vastutav isik, kellelt ta kaubad soetas, käibe suhtes, mis on tekkinud kuni ühendusevälise riigi isiku maksukohustuslasena registreerimiseni.

Kui ettevõtlusega tegeleva teise liikmesriigi isiku KMS § 10¹ lg 3 nimetatud kauba (ühendusesisese kaugmüük) ja teenuse (elektroonilise side teenus ja elektrooniliselt osutatav teenus) piiriülene käive

kokku ületab kalendriaastal 10 000 eurot, tekib tal registreerimiskohustus nimetatud suuruses käibe tekkimise päevast alates. Selle piirmäär hulka arvestatakse ka aktsiisikauba ühendusesisene kaugmüük (KMS § 19 lg 4).

Ühendusesisene kaugmüük on kauba, välja arvatud uue transpordivahendi või paigaldatava või kokkupandava kauba võõrandamine ja toimetamine võõrandaja poolt või eest teise liikmesriiki seal maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isikule. Ühendusesisese kaugmüügiga on tegemist ka juhul, kui kauba võõrandaja sekkub kaudselt KMS § 2 lõikes 9 nimetatud kauba toimetamisse teise liikmesriiki seal maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isikule (KMS § 2 lg 9).

Välisriigi isikuid registreerib maksukohustuslasena Tallinna teenindusbüroo (Lõõtsa 8a, 15176 Tallinn). Välisriigi isikute avaldusi võtavad vastu ka teised piirkondlikud teenindusbürood ning edastavad registreerimiseks Tallinna teenindusbüroole.

Ettevõtlusega tegelev teise liikmesriigi isik, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht, võib end maksukohustuslasena registreerides määrata maksukorralduse seaduses nimetatud maksuesindaja, kelle maksuhaldur on heaks kiitnud. Ettevõtlusega tegeleval ühendusevälise riigi isikul, kellel puudub püsiv tegevuskoht Eestis, tuleb end maksukohustuslasena registreerides määrata maksukorralduse seaduses nimetatud maksuesindaja, kelle maksuhaldur on heaks kiitnud. Sätet ei kohaldata KMS § 43 lg 22 nimetatud juhul, mille kohaselt ei saa ettevõtlusega tegelev ühendusevälise riigi isik, kes kasutab erikorda teenuste osutamiseks ühenduses asuvalle mittemaksukohustuslasele, endale määrata maksuesindajat.

Kui aga ühendusevälise riigi isik, kelle ettevõtte asukoht on väljaspool ühendust ja kellel puudub ühenduses püsiv tegevuskoht, teostab ühendusesisest kaugmüüki Eestist või võimaldab internetipõhise kauplemiskoha kaudu ettevõtlusega tegeleval ühendusevälise riigi isikul Eestis asuvat kaupa võõrandada Eestis maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isikule, siis selline isik peab ennast registreerima Eestis maksukohustuslasena ja määrama endale maksuesindaja (KMS § 20 lõige 6).

Alates 1. jaanuarist 2022 **ei ole Eestis käibemaksukohustuslasena registreerimisel kohustust maksuesindajat määrata sellisel Eestis püsivat tegevuskohta mitteomaval ühendusevälise riigi ettevõtjal, kelle asukohariigiga on Euroopa Liit sõlminud käibemaksuga seotud halduskoostööd, pettusevastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva vastastikuse abi lepingu.** Praegu on sellisteks ühendusevälisteks riikideks Norra ja Suurbritannia.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Käibemaksukohustuslase meelespea

Maksukohustuslasena registreerimise päevast alates peab isik täitma maksukohustuslase kohustusi, sealhulgas (KMS § 24 lg 1):

1. lisama võõrandatava kauba või osutatava teenuse maksustatavale väärtusele käibemaksu;
2. arvutama tasumisele kuuluva käibemaksusumma KMS §s 29 sätestatud korras;
3. tasuma käibemaksu KMS §s 38 sätestatud korras;
4. säilitama dokumente ja pidama arvestust KMS §s 36 sätestatu kohaselt;
5. esitama KMS § 37 nõuetele vastavaid arveid.

Eelnimetatud kohustused kehtivad ka Eestis maksukohustuslasena registreeritud välisriigi isikule, kelle käive tekib Eestis, välja arvatud KMS § 3 lõikes 3¹ nimetatud juhtudel ning juhul, kui Eestis registreeritud välisriigi isikul puudub Eestis püsiv tegevuskoht, mille kaudu ta tegeleb ettevõtlusega Eestis (KMS § 24 lg 2).

Käibemaksukohustuslasel on õigus oma käibemaksukohustusest maha arvata samal maksustamisperioodil maksustatava käibe tarbeks ostetud kaupadelt ja teenustelt tasumisele kuuluv käibemaks (sisendkäibemaks). Kui ettevõtlus puudub või kui kaubad ja teenused on soetatud maksuvaba käibe tarbeks, siis sisendkäibemaksu maha arvata ei saa.

Käibemaksukohustuslase maksukalender

Kuupäev	Kohustus	Kes
Iga kuu 20. kuupäev	Käibedeklaratsiooni (vorm KMD) ning käibedeklaratsiooni lisa (vorm KMD INF) esitamine	Kõik käibemaksukohustuslased
	Käibemaksu tasumine	
Iga kuu 20. kuupäev	Ühendusesisese käibe aruande (vorm VD) esitamine	Käibemaksukohustuslased, kes müüvad kaupu või osutavad teatud teenuseid teiste Euroopa Liidu riikide käibemaksukohustuslastele

Kuupäev	Kohustus	Kes
Iga kuu 10. kuupäev	Tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni ja tööstuskindlustusmaks deklaratsiooni (vorm TSD) esitamine. Käibemaksukohustuslane ei pea esitama deklaratsiooni TSD (nulldeklaratsiooni), kui tal ei olnud maksukohustust ega maksukohustust mõjutavaid asjaolusid. Maksude ja maksete tasumine vormi TSD alusel	Käibemaksukohustuslased, kellel on kohustus esitada vorm TSD

Kui kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäevaks puhkepäevale järgnev esimene tööpäev.

Maksu- ja Tolliamet teavitab kõiki uusi käibemaksukohustuslasi kuue kuu jooksul pärast registreerimist igakuiselt deklaratsioonide KMD ja TSD esitamise tähtaegadest e-kirjaga.

Deklaratsioonide esitamisest

- ✘ Käibemaksuga maksustamise periood on kalendrikuu.
- ✘ Kui esimese maksustamisperioodi kalendripäevade arv on väiksem kui 15 (näiteks kui olete käibemaksukohustuslasena registreeritud alates 18. kuupäevast), siis võib esimese perioodi käibe deklareerida koos järgmise maksustamisperioodi käibega, esitades kahe maksustamisperioodi kohta ühe käibedeklaratsiooni.
- ✘ Kõik deklaratsioonid on võimalik esitada elektroonselt e-teenuste keskkonnas e-MTA. Teenuste kasutamiseks peavad olema pääsuõigused. Infot pääsuõiguste andmise kohta leiate lehelt „[Pääsuõiguste andmine ja lõpetamine](#)”.
- ✘ Käibedeklaratsiooni (KMD) ja selle lisa (KMD INF) esitamine paberil on lubatud ainult isikutel, kes on olnud käibemaksukohustuslased vähem kui 12 kuud ja ei kajasta käibedeklaratsiooni lisal rohkem kui 5 arvet. Isikud, kes on olnud käibemaksukohustuslased üle 12 kuu ja/või kajastavad käibedeklaratsiooni lisal rohkem kui 5 arvet, võivad käibedeklaratsiooni ja selle lisa paberil esitada ainult Maksu- ja Tolliametile esitatud motiveeritud taotluse alusel.
- ✘ Deklaratsiooni TSD esitamine paberil on lubatud ainult juhul, kui TSD lisal 1 on täidetud kuni 5 rida, s.t deklareeritakse kuni viis väljamakse saajat.

Äripartnerite käibemaksukohustuslase (KMKR) numbri kontrollimine

✕ Eesti KMKR numbri kontrollimine

✕ Euroopa Liidu KMKR numbri kontrollimine

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Maksukohustuslase registrist kustutamine

Maksukohustuslase avalduse alusel

NB! Maksukohustuslase avalduse alusel registrist kustutamise tingimused on alates 01.01.2025 muutunud.

Maksukohustuslane võib esitada avalduse enda registrist kustutamiseks juhul, kui tema KMS § 19¹ lõikes 3 nimetatud tehingute käive, mille tekkimise koht on Eesti, ei ole ületanud jooksva ega eelmisel kalendriaastal ega ületa tema arvestuste kohaselt järgneva 12 kuu jooksul 40 000 eurot (KMS § 22 lg 1). **Seega registrist kustutamise avalduse esitamisel ei saa nüüd enam lähtuda ainult maksukohustuslase arvestustest, et tema järgneva 12 kuu käive ei ületa registreerimise piirmäära, vaid oluline on ka eelmise ja jooksva kalendriaasta tegeliku käibe suurus.**

Ettevõtlusega tegelev teise liikmesriigi isik võib esitada maksuhaldurile avalduse enda maksukohustuslasena registrist kustutamiseks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused (KMS § 22 lg 2):

- ✓ isik teostab ühendusesisest kaugmüüki teisest liikmesriigist Eestisse või osutab elektroonilise side teenust või elektrooniliselt osutatavat teenust Eestis asu- või elukohta omavale isikule, kes ei ole registreeritud üheski liikmesriigis maksukohustuslasena ega piiratud maksukohustuslasena;
- ✓ isik on registreeritud maksukohustuslasena KMS § 20 lg 2 alusel enne § 19 lõikes 4 sätestatud registreerimiskohustuse tekkimist;
- ✓ isik on olnud maksukohustuslasena registreeritud vähemalt kaks kalendriaastat;
- ✓ isiku tehtavate KMS § 19¹ lõikes 3 nimetatud tehingute käive, mille tekkimise koht on Eesti, **ei ole**

- ✓ **ületanud jooksva ega eelmisel kalendriaastal** ega ületa tema arvestuste kohaselt järgneva 12 kuu jooksul § 19 lõikes 1 (40 000 eurot) või lõikes 4 (10 000 eurot) sätestatud piirmäära (**see tingimus on alates 01.01.2025 muudetud**).

Kui ettevõtlusega tegelev teise liikmesriigi isik, kes on registreeritud maksukohustuslasena KMS § 19 lg 4 või § 20 lg 2 alusel enne § 19 lõikes 4 sätestatud registreerimiskohustuse tekkimist ning registreerib ennast teises liikmesriigis teenuse, ühendusesisese kaugmüügi ja internetipõhise kauplemiskoha kaudu kauba vöörandamise käibemaksuga maksustamise erikorra (OSS) rakendajaks, kustutatakse ta maksukohustuslasena registrist tema avalduse alusel tingimusel, et tema tehtavate KMS § 19¹ lõikes 3 nimetatud tehingute käive, mille tekkimise koht on Eesti, **ei ole ületanud jooksva ega eelmisel kalendriaastal** ega ületa tema arvestuste kohaselt järgneva 12 kuu jooksul § 19 lõikes 1 sätestatud (s.t 40 000 euro) piirmäära (KMS § 22 lg 2¹, samuti muudetud alates 01.01.2025).

Maksuhalduri algatusel

Maksuhalduril on õigus kustutada registrist maksukohustuslane, kes ei ole esitanud käibedeklaratsioone kuue viimase järjestikuse maksustamisperioodi kohta (KMS § 22 lg 3). Enne registrist kustutamist võtab maksuhaldur maksukohustuslasega ühendust.

Maksuhalduril on õigus kustutada registrist maksukohustuslane, kes Eestis ettevõtlusega ei tegele. Kui maksukohustuslase ettevõtlusega tegelemine ei ole piisavalt tõendatud, on maksuhalduril õigus nõuda maksukohustuslaselt lisatõendeid või koguda neid omal algatusel. Maksuhaldur teatab maksukohustuslasele registrist kustutamise kavatsusest kirjalikult ning annab tähtaja ettevõtlusega tegelemise tõendamiseks. Kui ettevõtlusega tegelemine ei ole ettenähtud tähtaja jooksul tõendatud, kustutab maksuhaldur maksukohustuslase registrist. (KMS § 22 lg 3¹)

Enne esitatud avalduse põhjal maksukohustuslase registrist kustutamise otsustamist võib maksuhaldur maksukohustuslase majandustegevust kontrollida (KMS § 22 lg 1). Registrist kustutatuks loetakse isik vastavasisulises otsuses nimetatud kuupäeva seisuga (mis protsessi kestvusest tingituna – kontrollimine jms – võib olla hilisem, kui maksumaksja soovis).

Kui maksukohustuslane või tema tegevus on lõpetatud ja lõpetamise kohta tehtud registrikanne on jõustunud ning maksuhaldur on saanud sellekohase teate, kustutab maksuhaldur maksukohustuslase registrist (KMS § 22 lg 4).

Kohustused registrist kustutamisel

Registrist kustutamisel tasub maksukohustuslane käibemaksu vöörandamata kaubalt, mille sisendkäibemaksu ta on soetamisel maha arvanud. Kauba maksustatav väärtus on selle soetusmaksumus või selle puudumisel omahind. **Vöörandamata põhivaralt soetamisel mahaarvatud sisendkäibemaks korrigeeritakse vastavalt KMS § 32 lõikes 4 sätestatule.** (KMS § 29 lg 10)

Käibemaksugrupp

Õiguslik alus

Käibemaksuseaduse § 26

Rahandusministri 18.12.2009. a määrus nr 69

Käibemaksugrupi registreerimise kord, registreerimisavalduse vorm, registreerimise kohta tehtava maksuhalduri otsuse vorm ning käibemaksugrupi registrist kustutamise kord

Käibemaksugrupina registreeritud isikutel on ühine käibemaksukohustuslasena registreerimise number, nad peavad ühist käibemaksuarvestust, ning esitavad ühiseid käibedeklaratsioone (vorm KMD), ühendusesisese käibe aruandeid (vorm VD) ja ühendusesisese käibe muutmise aruandeid (vorm VDP).

Käibemaksugrupi liikmete omavahelisi tehinguid käibemaksuga ei maksustata, s.t omavahelistele arvetele käibemaksu ei lisata, ning käibedeklaratsioonil ei deklareerita. Käibemaksugrupi liikmete tehinguid käibemaksugrupi väliste isikutega loetakse käibemaksugrupi tehinguteks ja need maksustatakse üldpõhimõtete alusel.

Kõik käibemaksugrupi liikmed vastutavad käibemaksu tähtaegse tasumise eest solidaarselt. Samuti vastutavad kõik liikmed käibemaksugrupi registrist kustutamise korral solidaarselt käibemaksuvõla eest, mis on tekkinud perioodil, millal nad olid registreeritud käibemaksugrupina.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupina registreerimise tingimused

Käibemaksugrupina registreeritakse isikud, kes on Eestis ettevõtlusega tegelevad Eesti maksukohustuslased:

- ✓ emaettevõtja ja tütarettevõtjad äriseadustiku tähenduses;
- ✓ majanduslikult ja organisatsiooniliselt seotud maksukohustuslased, kui iga käibemaksugrupi koosseisus registreeritava äriühingu aktsiatest, osalusest või häältest kuulub samale isikule rohkem kui 50 protsenti või kui isikud on seotud frantsiisilepingu alusel.

Seega võib käibemaksugrupina registreerida Eestis ettevõtlusega tegelevad maksukohustuslased, kes on omavahel tihedalt seotud rahaliselt, majanduslikult ja organisatsiooniliselt (kõik kolm tingimust peavad olema täidetud).

Rahaliste sidemete all mõeldakse kas osalust käibemaksugrupina registreeritavates äriühingutes või seotust frantsiisilepingu alusel.

Majanduslikud sidemed – liikmete tegevus on samalaadne või üksteist täiendav või üksteisest sõltuv.

Organisatsioonilised sidemed – ühine või vähemalt osaliselt ühine juhtimisstruktuur.

Maksukohustuslane võib kuuluda samaaegselt ainult ühte käibemaksugruppi.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupi avaldused ja nende esitamine

Käibemaksugrupina registreerimiseks esitatakse esindusisiku kaudu kirjalik avaldus **vormil KRÜ** (vorm on kehtestatud rahandusministri määrusega) ja grupi registrist kustutamiseks vabas vormis avaldus, milles peab olema märgitud registrist kustutamise põhjus ning andmed, mis on käibemaksugrupina registreerimise avalduse vormil KRÜ (isikute nimed ja registrikoodid, juhatuse liikmete või nende volitatud isikute ees- ja perekonnanimed, isikukoodid ja allkirjad ning allkirjastamise kuupäevad).

Käibemaksugrupina registreerimise ja registrist kustutamise avaldusi saab esitada kas **e-teenuste keskkonnas e-MTA**, e-posti aadressil **emta@emta.ee** digitaalselt allkirjastatult või paberkandjal **teenindusbüroos**.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupi avalduste elektrooniline esitamine

Avalduse e-teenuste keskkonnas e-MTA esitamisel peab esitajal (sh avalduse kinnitajal) olema pääsuõigus „Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) avalduste esitamine”. **Pääsuõiguse andmiseks** peab volitamise õigust omav isik sisenema **e-teenuste keskkonda e-MTA** esindaja rollis ning valima „Seaded” – „Pääsuõigused” – „Esindajate pääsuõigused”. Pääsuõiguste administreerimise lehel tuleb sisestada kasutaja isikukood, keda volitatakse, ning valida jaotise „Üksikõigused” all pääsuõigus „Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) avalduste esitamine”.

Avalduse esitamiseks volitatud isikuna valige e-MTAs „Registrid ja päringud” – „Registreerimine” – „Käibemaksukohustuslaseks registreerimine”.

Kõik avaldused esitatakse esindusisiku kaudu, s.t e-MTAs alustab (avab avalduse vaate, täidab väljad ja vajutab nuppu „Esitan”) avalduse esitamist esindusisik ja kõik grupi liikmed peavad e-MTAs selle avalduse kinnitama (liikme kuval nupp „Kinnitan”) või avaldusega mittenõustumisel selle tagasi lükkama (liikme kuval nupp „Lükkam tagasi”).

Avalduse esitamisel tuleb jälgida, et grupi koosseisus peab olema lisaks esindusisikule märgitud vähemalt üks grupi liige. Avaldus loetakse Maksu- ja Tolliametile esitatuks kuupäeval, millal viimane grupi liige selle kinnitab. Kui üks grupi liige ei kinnitanud avaldust (lükkab avalduse tagasi), siis on avaldus Maksu- ja Tolliametile esitamata.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupi avalduste liigid elektroonilisel esitamisel

Käibemaksugrupi avalduse elektroonilisel esitamisel jagunevad avaldused kolme tüüpi avaldusteks: käibemaksugrupina registreerimise, muutmise ja registrist kustutamise avaldusteks.

1. Käibemaksugrupina registreerimine

- ✕ **Käibemaksugrupina registreerimise avaldus** – esitatakse esmakordsel käibemaksugrupina registreerimisel. Avalduse esitamise algatab isik, kes valitakse grupi liikmete hulgast esindusisikuks. **Lähemalt käibemaksugrupina registreerimisest**

2. Käibemaksugrupi koosseisu muutmine

Kui soovitakse käibemaksugruppi registrist kustutada ja kustutamisele järgnevast päevast uues koosseisus grupina uuesti registreerida, siis muudatusena on lisatud grupi järjepidevuse hoidmiseks käibemaksugrupi muutmise avaldus.

- ✘ **Käibemaksugrupi muutmise avaldus** – esitatakse juhul, kui soovitakse muuta grupi koosseisu (sh juhul, kui koosseisu muutmise põhjuseks on grupina registreerimise asjaolude äralangemine jooksvas kuus) avalduse esitamise kuule järgneva kuu või sellest hilisema kuu esimese päeva seisuga. Näiteks üks grupi liige soovib grupist lahkuda ja/või soovib uus maksukohustuslane grupiga liituda.
- ✘ **Käibemaksugrupi muutmise avaldus registreerimise aluseks olnud asjaolude äralangemisel (minevikus)** – esitatakse juhul, kui grupi koosseisus on osaliselt grupina registreerimise asjaolud äralangenud. Avaldus esitatakse grupi muutmiseks asjaolude lõppemise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga (s.t jooksva kuu esimese päeva seisuga). Näiteks kui on 1. oktoober 2018 ja asjaolusid enam ei esine kuupäevaga 28. september 2018, siis avaldusel märgitakse muutmise kuupäevaks „oktoober 2018“.
- ✘ **Käibemaksugrupi muutmise avaldus liikme äriregistrist kustutamise või pankroti korral** – esitatakse juhul, kui grupi koosseisu kuuluvale äriühingule kuulutatakse välja pankrot või ta kustutatakse äriregistrist. Avaldus esitatakse pankroti väljakuulutamise või äriregistrist kustutamise kuupäeva seisuga. Juhul, kui kuulutatakse välja pankrot või kustutatakse äriregistrist grupi esindusisik, siis erandina saab avalduse esitada ainult grupi liikmete hulgast valitud uus esindusisik.

3. Käibemaksugrupi registrist kustutamine

- ✘ **Käibemaksugrupi kustutamise avaldus** – esitatakse juhul, kui soovitakse gruppi registrist kustutada avalduse esitamise kuule järgneva kuu või sellest hilisema kuu esimese päeva seisuga.
- ✘ **Käibemaksugrupi kustutamise avaldus registreerimise aluseks olnud asjaolude äralangemisel (minevikus)** – esitatakse juhul, kui grupi koosseisus on grupina registreerimise asjaolud äralangenud. Avaldus esitatakse grupi kustutamiseks asjaolude lõppemise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga.
- ✘ **Käibemaksugrupi kustutamise avaldus liikme äriregistrist kustutamise või pankroti korral** – esitatakse juhul, kui grupi koosseisu kuuluvale äriühingule kuulutatakse välja pankrot või ta kustutatakse äriregistrist. Avaldus esitatakse pankroti väljakuulutamise või äriregistrist kustutamise kuupäeva seisuga.

Juhul, kui pankrot kuulutatakse välja või kustutatakse äriregistrist grupi esindusisik, siis erandina saab avalduse esitada ka grupi liikmete hulgast valitud liige.

Erandina ei pea grupi liikmed kinnitama avaldust „Käibemaksugrupi kustutamise avaldus liikme äriregistrist kustutamise või pankroti korral“, vaid avaldus loetakse kohe pärast esindusisiku poolt esitamist (nupu „Esitan“ vajutamist) Maksu- ja Tolliametile esitatuks.

Käibemaksugrupina registreerimise, muutmise ja registrist kustutamise kuupäeva otsustab Maksu- ja Tolliamet avalduse läbivaatamise käigus.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Käibemaksugrupina registreerimine

Käibemaksugrupina registreerimise otsus tehakse ja edastatakse käibemaksugrupina registreeritud maksukohustuslastele 30 päeva jooksul arvates avalduse saamisest.

Üldjuhul registreeritakse maksukohustuslased käibemaksugrupina otsuse tegemise kuule järgneva kalendrikuu esimesest päevast.

Erandid

- ✘ Avalduse esitajate soovil registreeritakse maksukohustuslased käibemaksugrupina tagasiulatuvalt otsuse tegemise kalendrikuu esimesest päevast.
- ✘ Maksukohustuslased registreeritakse uuesti käibemaksugrupina selle kustutamisele järgneva päeva seisuga (kuu keskel), kui käibemaksugrupi registreerimisele eelnes vahetult käibemaksugrupi registrist kustutamine seoses käibemaksugrupi koosseisu kuuluva äriühingu pankroti väljakuulutamisega või äriregistrist kustutamisega. Kuu keskel registreerimist rakendatakse vaid juhul, kui registreeritavast käibemaksugrupist jäetakse välja üksnes äriregistrist kustutatud äriühingud ja äriühingud, mille pankrot on välja kuulutatud.

Esindusisik

Käibemaksugrupp registreeritakse **avalduse esitanud isikute poolt valitud esindusisiku** (käibemaksugruppi kuuluvate isikute hulgast) **nimele**, kes hakkab esindama käibemaksugruppi ning

kelle käibemaksukohustuslasena registreerimise number (KMKR number) saab käibemaksugrupile ühiseks KMKR numbriks. Käibemaksugruppi kuuluva liikme, v.a esindusisiku, personaalne KMKR number käibemaksugrupina registreeritud perioodil peatatakse ehk on kehtetu.

Esindusisik:

- ✓ esindab käibemaksugruppi (sh suhtleb maksuhalduriga);
- ✓ esitab ühise käibedeklaratsiooni (vorm KMD) ning selle lisa (vorm KMD INF) eraldi iga käibemaksugruppi kuuluva isiku kohta;
- ✓ esitab muudetud andmetega vormi KMD (parandusdeklaratsioon), s.t grupina registreerimise maksustamisperioodi kohta esitab muudetud andmetega vormi KMD grupi esindusisik;
- ✓ esitab ühise ühendusesisese käibe aruande (vorm VD) ja/või ühendusesisese käibe muutmise aruande (vorm VDP), s.t iga grupi liige eraldi ei esita vorme VD ja VDP Maksu- ja Tolliametile;
- ✓ on see isik, kellele tagastatakse enammakstud käibemaks, s.t tulenevalt asjaolust, et ühise vormi KMD esitamise kohustus on käibemaksugrupi esindusisikul, kuulub ka enammakstud käibemaks tagastamisele esindusisikule, s.t kantakse tema ettemaksukontole.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 05.08.2025

Omavahelised tehingud ja arvete väljastamine

Käibemaksugrupina registreeritud isikute omavahelisi tehinguid ei loeta käibeks.

Käibemaksugrupi iga maksukohustuslase tehingut käibemaksugrupivälise isikuga loetakse käibemaksugrupi tehinguks selle isikuga.

Käibemaksugrupina registreeritud isikute omavaheliste tehingute puhul arveid ei väljastata (käibemaksuseaduse § 37 alusel).

Käibemaksugruppi kuuluva maksukohustuslase ja tema välisriigis asuva püsiva tegevuskoha vahelist teenuse osutamist käsitletakse ettevõtlusena. See tähendab, et teenuse osutamisel käibemaksugrupi

liikme poolt välisriigis asuvalle püsivale tegevuskohale tekib käive, kuna teenuse osutajaks loetakse käibemaksugrupp, mitte käibemaksugrupi liige eraldiseisvana. Sama põhimõtte kehtib teenuse saamisel välisriigist ning ka juhul, kui püsiv tegevuskoht asub Eestis.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 06.08.2025

Solidaarne vastutus

Käibemaksugrupina registreeritud isikud vastutavad käibemaksu tähtaegse tasumise eest solidaarselt.

Seega, kui esindusisiku ettemaksukontol ei ole käibemaksunõude tasumiseks raha, siis tasumise tähtpäevale järgneval teisel tööpäeval võetakse raha solidaarse isiku ettemaksukontolt.

Käibemaksugrupi registrist kustutamise korral vastutavad maksukohustuslased solidaarselt käibemaksuvõla eest, mis on tekkinud perioodil, kui nad olid registreeritud käibemaksugrupina.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 06.08.2025

Kauba või põhivara impordi KMD-I deklareerimine

Käibemaksugrupi puhul peavad kauba või põhivara impordi käibemaksu käibedeklaratsioonil (vorm KMD) deklareerimise õiguse saamiseks olema täidetud kõik käibemaksuseaduse § 38 lõigetes 2¹–2³ kehtestatud tingimused kogu käibemaksugrupi ulatuses.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 06.08.2025

Käibemaksugrupi registrist kustutamine

Käibemaksugrupp kustutatakse registrist, kui:

- ✓ käibemaksuseaduse § 26 lõikes 1 nimetatud asjaolusid enam ei esine – nende lõppemise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga;
- ✓ käibemaksugrupi esindusisik esitab avalduse käibemaksugrupi kustutamiseks registrist, kui muutub grupi koosseis või muul põhjusel – avalduse saamise kuule järgneva kuu esimese päeva seisuga;
- ✓ käibemaksugrupi koosseisu kuuluvale äriühingule kuulutatakse välja pankrot või ta kustutatakse äriregistrist – pankroti väljakuulutamise või äriregistrist kustutamise kuupäeva seisuga.

Käibemaksugrupi registrist kustutamise otsus tehakse ja edastatakse käibemaksugruppi kuulunud isikutele 30 päeva jooksul arvates avalduse saamisest.

Käibemaksugrupi registrist kustutamise päevast alates loetakse maksukohustuslased taas registreerituks eraldi maksukohustuslastena, s.t grupi liikme personaalne KMKR number on samast kuupäevast kehtiv.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 06.08.2025

Kassapõhine käibemaksuarvestus

Õiguslik alus

Käibemaksuseaduse § 44

Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendamise tingimused

Alates 01.01.2011 jõustunud käibemaksuseaduse muudatuse kohaselt võivad kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra (edaspidi erikord) rakendamise valida kõik käibemaksukohustuslased, kelle maksustatav käive ei ületanud eelmisel kalendriaastal ega jooksva kalendriaasta algusest arvates 200 000 eurot. Nimetatud piirmäära arvestust peab maksukohustuslane kassapõhiselt ja arvesse

ei võeta põhivara võõrandamist ja kinnisasja juhuslikku kaubana võõrandamist.

Kuni 31.12.2010 kehtinud korra kohaselt võis kassapõhist käibemaksuarvestust rakendada üksnes füüsilisest isikust ettevõtja arvestamata maksustatava käibe suurust aastas.

Käibemaksukohustuslasena registreerimise aja kindlaks määramine

Erikorra rakendamist sooviv isik peab käibemaksukohustuslasena registreerimiskohustuse piirmäära (alates 01.01.2018. a 40 000 eurot) arvestust kassapõhiselt. Tehingule, millega nimetatud piirmäär ületatakse, tuleb lisada käibemaks kogu tehingu ulatuses.

Näide. Registreerimiskohustuse tekkimise piirmäära arvestus

Kaup lähetati	20.01	Summas 30 000 eurot	Tasumine 17.02	Summas 30 000 eurot
Teenus osutati	10.02	Summas 5000 eurot	Tasumine 18.03	Summas 5000 eurot
Kaup lähetati	01.04	Summas 5100 eurot	Tasumine 01.05	Summas 5100 eurot
Kokku 40 100 eurot				Kokku 40 100 eurot

Seega kassapõhise arvestuse korral ületas käive 40 000 eurot 1. mail (üldkorra rakendamisel 1. aprillil). Kõigile sama päeva (1. mai) arvetele peab maksukohustuslane lisama käibemaksu.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 06.08.2025

Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendamine

Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendamise võivad valida kõik käibemaksukohustuslased, kelle maksustatav käive ei ületanud eelmisel kalendriaastal ega jooksva kalendriaasta algusest arvates 200 000 eurot.

Erikorra rakendamise soovist tuleb Maksu- ja Tolliametit teavitada kas käibemaksukohustuslasena registreerimise avalduse esitamisel või hiljemalt erikorra rakendamisele eelneval maksustamisperioodil.

Lugege veel: [kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorrast](#)

Maksu- ja Tolliameti teavitamine

Erikorra rakendamise teatise saate esitada:

✓ e-teenuste keskkonnas e-MTA

Teatise esitamiseks peavad kasutajal olema e-teenuste keskkonnas vastavad pääsuõigused.

Pääsuõiguse andmiseks peab volitamise õigust omav isik e-MTAsse sisenema **esindaja rollis** ning valima seal **Seaded – Pääsuõigused – Esindajate pääsuõigused**. Pääsuõiguste administreerimise lehel tuleb sisestada kasutaja isikukood, keda volitatakse, ning valida jaotise „Üksikõigused“ all pääsuõigus „Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) avalduste esitamine“.

Teatise esitamiseks volitatud isikuna valige **Registrid ja päringud – Käibemaksukohustuslaseks registreerimine – Uus avaldus – Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendamine**.

✓ e-posti teel digitaalallkirjastatuna aadressile emta@emta.ee või

✓ Maksu- ja Tolliameti teenindusbüroos

Teatise esitamise õigus on käibemaksukohustuslase allkirjaõiguslikul või volitatud isikul.

Kui esitab volitatud isik, siis tuleb e-kirja manusesse lisada või teenindusbüroos esitada ka volitust tõendav dokument.

Teavitame Teid kassapõhise käibemaksuarvestuse rakendamise õiguse andmisest või sellest keeldumisest e-kirjaga hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast teatise saamist. Kui e-posti aadress puudub, siis saadame teavituse SMSiga.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Kassapõhise käibemaksukohustuslase meelepea

Sellest juhendist leiate info käibemaksukohustuslasele oluliste tähtaegade kohta, näpunäited deklaratsioonide esitamiseks ning kontaktid, kust vajadusel käibemaksualast nõu ja abi saada.

Käibemaksukohustuslasena on teil õigus arvestatud käibemaksust maha arvata maksustatava käibe tarbeks ostetud kaupadelt ja teenustelt tasumisele kuuluv käibemaks (sisendkäibemaks).

Sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus tekib ettevõtluses maksustatava käibe tarbeks soetatud kauba

või saadud teenuse eest tasumisel, s.t kui kauba soetamise või teenuse saamise eest tasutud ei ole, siis sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus puudub. Kauba soetamise või teenuse saamise eest osalisel tasumisel on sisendkäibemaksu õigus maha arvata kauba või teenuse eest tasutud osas.

Kui ettevõtlus puudub või kui kaubad ja teenused on soetatud maksuvaba käibe tarbeks, siis sisendkäibemaksu maha arvata ei saa.

Käibemaksukohustuslase kohustused

Käibemaksukohustuslasena tuleb teil alates registreerimise päevast täitma käibemaksukohustuslase kohustusi, sh:

- ✓ lisama võõrandatava kauba või osutatava teenuse maksustatavale väärtusele käibemaksu;
- ✓ esitama käibemaksuseaduse §-s 37 sätestatud nõuetele vastavaid arveid, muuhulgas peab kassapõhise arvestuse pidaja arvele lisama märke „kassapõhine arvestus”;
- ✓ säilitama dokumente ja pidama arvestust;
- ✓ arvutama tasumisele kuuluva käibemaksusumma ja tasuma käibemaksu.

Käibemaksukohustuslase maksukalender

Kuupäev	Kohustus	Kes esitavad
Iga kuu 20. kuupäev	Käibedeklaratsiooni (vorm KMD) ning käibedeklaratsiooni lisa (vorm KMD INF) esitamine Käibemaksu tasumine	Kõik käibemaksukohustuslased
Iga kuu 20. kuupäev	Ühendusesisese käibe aruande (vorm VD) esitamine	Käibemaksukohustuslased, kes müüvad kaupu või osutavad teatud teenuseid teiste Euroopa Liidu riikide käibemaksukohustuslastele
Iga kuu 10. kuupäev	Tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni ja tööstuskindlustusmakse deklaratsiooni (vorm TSD) esitamine Maksude ja maksete tasumine esitatud vormi TSD alusel	Kõik käibemaksukohustuslased

NB! Kui kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse

tähtpäevaks puhkepäevale järgnev esimene tööpäev.

Maksu- ja Tolliamet teavitab kõiki uusi käibemaksukohustuslasi kuue kuu jooksul pärast registreerimist igakuiselt deklaratsioonide KMD ja TSD esitamise tähtaegadest e-kirjaga.

Deklaratsioonide esitamisest

- ✘ Käibemaksuga maksustamise periood on kalendrikuu.
- ✘ Kui esimese maksustamisperioodi kalendripäevade arv on väiksem kui 15 (näiteks kui olete käibemaksukohustuslasena registreeritud alates 18. kuupäevast), siis võib esimese perioodi käibe deklareerida koos järgmise maksustamisperioodi käibega, esitades kahe maksustamisperioodi kohta ühe käibedeklaratsiooni.
- ✘ Kõik deklaratsioonid on võimalik esitada elektroonselt e-teenuste keskkonna e-MTA kaudu. Infot e-MTA kasutamise pääsuõiguste kohta leiate lehelt „[Pääsuõiguste andmine](#)”.
- ✘ Käibedeklaratsiooni (KMD) ja selle lisa (KMD INF) esitamine paberil on lubatud ainult isikutel, kes on olnud käibemaksukohustuslased vähem kui 12 kuud ja ei kajasta käibedeklaratsiooni lisal rohkem kui 5 arvet. Isikud, kes on olnud käibemaksukohustuslased üle 12 kuu ja/või kajastavad käibedeklaratsiooni lisal rohkem kui 5 arvet, võivad käibedeklaratsiooni ja selle lisa paberil esitada ainult Maksu- ja Tolliametile esitatud motiveeritud taotluse alusel.
- ✘ Deklaratsiooni TSD esitamine paberil on lubatud ainult juhul, kui TSD lisal 1 on täidetud kuni 5 rida, s.t deklareeritakse kuni viis väljamakse saajat.

Äripartnerite käibemaksukohustuslase numbri kontrollimine

- ✘ **Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) numbri otsing**
- ✘ **Euroopa Liidu käibemaksukohustuslase registreerimise (VAT) numbri kontroll**

Abiinfo

Rohkem käibemaksualast informatsiooni Maksu- ja Tolliametilt:

- ✓ ärikliendi nõustamise infotelefon: **880 0812** (E–N 8.30–16.30, R 8.30–15.30)
- ✓ e-posti aadress: ariklient@emta.ee

Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorrast loobumine

Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorrast loobumiseks tuleb Maksu- ja Tolliametit teavitada.

Kui erikorrast loobutakse vabatahtlikult (maksustatav käive ei ole aasta algusest ületanud 200 000 eurot), siis tuleb teatis esitada hiljemalt loobumisele eelneval maksustamisperioodil.

Kui erikorrast loobutakse kohustuslikult (maksustatav käive on aasta algusest ületanud 200 000 eurot), siis tuleb teatis esitada hiljemalt esimesel maksustamisperioodil, millest alates erikorra rakendamisest loobuti.

Teatist ei ole tarvis esitada, kui soovite ennast käibemaksukohustuslaste registrist kustutada. Käibemaksukohustuslaste registrist kustutamisel loobute ka kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorrast.

Maksu- ja Tolliameti teavitamine

Erikorrast loobumise teatise saate esitada:

✓ **e-MTAs**

Teatise esitamiseks peavad kasutajal olema e-teenuste keskkonnas vastavad pääsuõigused.

Pääsuõiguse andmiseks peab volitamise õigust omav isik e-MTAsse sisenema **esindaja rollis** ning valima seal **Seaded – Pääsuõigused – Esindajate pääsuõigused**. Pääsuõiguste administreerimise lehel tuleb sisestada kasutaja isikukood, keda volitatakse, ning valida jaotise „Üksikõigused“ all pääsuõigus „Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) avalduste esitamine“.

Teatise esitamiseks volitatud isikuna valige **Registrid – Käibemaksukohustuslaste register – Uus avaldus – Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorrast loobumise teatis**.

✓ e-posti teel digitaallkirjastatuna aadressile emta@emta.ee või

✓ **Maksu- ja Tolliameti teenindusbüroos.**

Teatise esitamise õigus on käibemaksukohustuslase allkirjaõiguslikul või volitatud isikul.

Kui teatise esitab volitatud isik, siis tuleb e-kirja manusesse lisada või teenindusbüroos esitada ka

volitust tõendav dokument.

Saadame Teile kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorrast loobumise teavituse e-postiga hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast teatise saamist. Kui e-posti aadress puudub, siis saadame teavituse SMSiga.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Piiratud maksukohustuslane

Piiratud käibemaksukohustuslane on KMS § 3 lõike 2 kohaselt isik, välja arvatud ettevõtlusega mittetegelev füüsiline isik, kes on registreeritud või kes on kohustatud end registreerima piiratud maksukohustuslasena (KMS § 21). Teise liikmesriigi piiratud maksukohustuslane on isik, sealhulgas juriidilise isiku staatusega varakogum või isikuteühendus, kes on selles liikmesriigis käibemaksuga maksustamiseks registreeritud ning kelle maksukohustused vastavad piiratud maksukohustuslase maksukohustustele.

Mõiste hõlmab isikut, kes on registreeritud või on kohustatud end registreerima piiratud maksukohustuslasena. Piiratud maksukohustuslane maksab reeglina käibemaksu üksnes ühendusesiseselt kauba soetamiselt ning teenuste saamiselt (ja ka kauba impordilt), kuid ta ei lisa enda poolt võõrandatavatele kaupadele või osutatavatele teenustele käibemaksu ega oma õigust sisendkäibemaksu mahaarvamiseks.

Piiratud maksukohustuslasena registreeritakse isikud, kes soetavad kaupu teisest liikmesriigist üle piirmäära (10 000 eurot kalendriaastas) või saavad käibemaksuseaduse § 10 lõikes 5 loetletud teenuseid välisriigi (ükskõik kas teise liikmesriigi või Euroopa Liidu välise riigi) ettevõtjalt. Need isikud võivad olla ettevõtlusega tegelevad isikud, kes ei ole registreeritud maksukohustuslasena (näiteks maksuvaba käibega tegelevad äriühingud), ettevõtlusega mittetegelevad juriidilised isikud (näiteks mittetulundusühingud) või riigi-, valla- või linnaasutused.

Piiratud maksukohustuslasena ei käsitata füüsilisi isikuid, välja arvatud ettevõtlusega tegelevaid füüsilisi isikuid, kes soetavad kaupu või teenuseid oma tarbeks.

Teise liikmesriigi piiratud maksukohustuslane on isik, kes vastava riigi seadusandluse kohaselt on registreeritud ning vastab oma maksukohustustelt Eesti piiratud maksukohustuslasele.

Piiratud maksukohustuslasena registreerimine

Eesti isikul ja Eestis püsiva tegevuskoha kaudu tegutseval välisriigi isikul, kes saab Eestis maksukohustuslasena registreerimata ettevõtlusega tegelevalt välisriigi isikult KMS § 10 lõikes 5 nimetatud teenust, tekib piiratud maksukohustuslasena registreerimise kohustus alates selle teenuse saamise päevast. Sätet ei kohaldata maksukohustuslasele ega ettevõtlusega mittetegelevale füüsilisele isikule (KMS § 21 lg 1).

Seega tekib piiratud maksukohustuslasena registreerimise kohustus teenuse saamise päevast järgmiste KMS § 10 lõikes 5 nimetatud teenuste saamisel:

1. intellektuaalse omandi kasutada andmine või kasutamise õiguse üleandmine
2. reklaamiteenus
3. konsultatsiooni-, raamatupidamis-, õigus-, audiitori-, inseneri-, tõlke-, andmetöötlus- või infoteenus
4. finantsteenuse, välja arvatud seifi üürile andmine, või kindlustusteenus, sealhulgas edasikindlustus- ja kindlustusvahendusteenus
5. tööjõu kasutada andmine
6. vallasasja, välja arvatud transpordivahendi üürile, rendile või kasutusvaldusse andmine
7. elektroonilise side teenus elektroonilise side seaduse tähenduses, kaasa arvatud ülekandeliinide kasutamise õiguse loovutamine
8. elektrooniliselt osutatav teenus
9. maagaasi või elektri-, soojus- või jahutusenergia võrgule ligipääsu võimaldamine ja maagaasi või elektri-, soojus- või jahutusenergia edastamine võrgu kaudu ning nendega otseselt seotud teenused
10. atmosfääriõhu kaitse seaduses reguleeritud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguste ühiku võõrandamine
11. tasu eest käesoleva lõike punktides 1–10 nimetatud teenusest hoidumine, õiguse kasutamisest loobumine või olukorra talumine

Juhul, kui isiku ühendusesiseselt soetatud kaupade (KMS § 8), välja arvatud aktsiisikaup ja uus transpordivahend, maksustatav väärtus ületab kalendriaasta algusest arvates 10 000 eurot, tekib tal piiratud maksukohustuslasena registreerimise kohustus nimetatud piirmäära ületamise päevast, välja arvatud KMS § 21 lõikes 2¹ sätestatud juhul. Sätet ei kohaldata maksukohustuslasele ega ettevõtlusega mittetegelevale füüsilisele isikule (KMS § 21 lg 2). KMS § 21 lg 2¹ sätestab, et juhul kui ettevõtlusega tegelev välisriigi isik, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht, soetab ühendusesiseselt kaupa Eestis, tekib tal piiratud maksukohustuslasena registreerimise kohustus kauba ühendusesisesel soetamise päevast. Sätet ei kohaldata kauba ühendusesisesel maksuvabal soetamisel (KMS § 18).

Piiratud maksukohustuslasena registreerimise kohustuse tekkimise päevast arvates kolme tööpäeva jooksul on isik kohustatud esitama maksuhaldurile avalduse enda piiratud maksukohustuslasena registreerimiseks (KMS § 21 lg 3). Isik registreeritakse piiratud maksukohustuslasena registreerimiskohustuse tekkimise päeva seisuga.

Maksukohustuslasena registreerimata isik võib end piiratud maksukohustuslasena registreerida ka enne registreerimiskohustuse tekkimist, esitades selleks maksuhaldurile avalduse (KMS § 21 lg 4). Kui isik registreerib end piiratud maksukohustuslasena, tekib tal võimalus nullmääraga soetada kaupu ja saada teenuseid. Selleks tuleb informeerida müüjat või teenuse osutajat oma registreerimisnumbrist ning antud juhul saab piiratud maksukohustustlane kaubad ja teenused ilma käibemaksuta (müüja ei lisa kauba hinnale käibemaksu). Seega tekib piiratud maksukohustuslasel käibemaksu tasumise kohustus hiljem (mitte kauba soetamise või teenuse saamise hetkel) ning soetuse maksustamisel rakendub Eestis kehtiv maksumäär 24% või 9%.

Piiratud maksukohustuslasena registreerimiseks esitatakse piiratud maksukohustuslase registreerimise avalduse vorm (kehtestatud rahandusministri määrusega). Piiratud maksukohustuslase registreerimisel kohaldatakse KMS §-s 20 sätestatud maksukohustuslase registreerimise sätteid.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 04.02.2026

Piiratud maksukohustuslase meelepea

Piiratud maksukohustuslasena registreerimise päevast arvates peab isik täitma piiratud maksukohustuslase kohustusi, sealhulgas (vastavalt KMS § 25 lõikele 1):

1. arvutama tasumisele kuuluva käibemaksusumma vastavalt KMS § 29 lõikes 12 sätestatule. KMS § 29 lõike 12 kohaselt on piiratud maksukohustuslase poolt tasumisele kuuluv käibemaksusumma KMS § 3 lõikes 5 nimetatud toimingutelt, s.o
 - kauba impordilt Eestisse (v.a maksuvaba import)
 - kauba ühendusesiseselt soetamiselt (v.a maksuvaba soetus)
 - kauba soetamiselt soetajana kolmnurktingus
 - Eestis paigaldatava või kokkupandava kauba soetamiselt Eestis maksukohustuslasena registreerimata ettevõtlusega tegelevalt teise liikmesriigi isikult
 - teenustelt, mis on saadud Eestis maksukohustuslasena registreerimata ettevõtlusega tegelevalt välisriigi isikult
 - eelpool nimetatud kauba soetamiselt Eestis maksukohustuslasena registreerimata ettevõtlusega tegelevalt välisriigi isikult

2. tasuma käibemaksu KMS §-s 38 sätestatud korras.
3. säilitama dokumente ja pidama arvestust KMS § 36 lõikes 3 sätestatu kohaselt.
4. esitama käibedeklaratsioone üksnes juhul, kui ta on teinud maksustamisperioodil KMS § 3 lõikes 5 nimetatud toiminguid (KMS § 27 lg 2 p 2).

Piiratud maksukohustuslasel tekib deklareeritud kauba soetamiselt ja teenuste saamiselt reaalne käibemaksukohustus, kuna tal puudub õigus sisendkäibemaksu mahaarvamiseks (KMS § 25 lg 1).

Kui piiratud maksukohustuslane on registreeritud KMS § 10 lõikes 5 nimetatud teenuste saamisel ning tema ühendusesiseselt soetatud kaupade piirmäär ületab aasta algusest arvates 10 000 eurot, siis peab piiratud maksukohustuslane nimetatud piirmäära ületamisest arvates kolme tööpäeva jooksul kirjalikult teavitama maksuhaldurit kauba ühendusesisese soetamise piirmäära ületamisest (KMS § 25 lg 2).

Seega, kui isik on registreeritud piiratud maksukohustuslaseks teenuste saamise tõttu, ei ole ta koheselt kohustatud käibemaksu maksma kauba ühendusesiseselt soetamiselt. Kauba soetamiselt peab piiratud maksukohustuslane maksma käibemaksu alles siis, kui ta soetab aktsiisikaupa või uue transpordivahendi ja kui muu kauba soetamise piirmäär 10 000 eurot on ületatud, kuigi soovi korral võib ta seda teha ka varem, teavitades sellest kirjalikult maksuhaldurit. Kui isik registreerib end piiratud maksukohustuslaseks kauba ühendusesisese soetamise piirmäära ületamise tõttu ja saab seejärel ka maksustamisele kuuluvaid teenuseid, on ta kohustatud tasuma käibemaksu ka saadud teenustelt, kuna teenuste saamise puhul maksuvaba piirmäär puudub.

Kui isik on registreeritud piiratud maksukohustuslasena üksnes teenuste saamise osas, siis tal puudub õigus kaupade soetamisel kasutada oma piiratud maksukohustuslasena registreerimise numbrit, mille alusel müüja rakendab nullmäära. Kui piiratud maksukohustuslane siiski annab müüjale oma registreerimise numbrit, käsitatakse seda kui sooviavaldust asuda kaupade soetuselt käibemaksu maksma Eestis ning tal tekib kohustus deklareerida kaupade ühendusesisene soetamine oma käibedeklaratsioonil ning tasuda sellelt käibemaks (KMS § 25 lg 3).

Seega deklareerimise ja ka käibemaksu tasumise kohustus ei teki mitte ainult selle tehingu osas, mille puhul isik oma registreerimise numbrit kasutas, vaid alates sellest tehingust on ta kohustatud tasuma käibemaksu kõigilt kauba ühendusesisestelt soetamistelt, kuna teda loetakse sellest tehingust alates registreerituks ka kaupade ühendusesisese soetamise osas.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Piiratud maksukohustuslase registrist kustutamine

Kui piiratud maksukohustuslane on ettevõtlusega tegelev isik, siis on tal õigus esitada avaldus enda maksukohustuslasena registreerimiseks (KMS § 20). Kui piiratud maksukohustuslane registreeritakse maksukohustuslasena vastavalt KMS §-le 20, kustutatakse ta registrist piiratud maksukohustuslasena (KMS § 23 lg 1) ning talle laienevad kõik maksukohustuslase õigused ja kohustused.

Piiratud maksukohustuslane saab teatud tingimustel end lasta maksukohustuslaste registrist avalduse alusel piiratud maksukohustuslasena kustutada. Piiratud maksukohustuslane peab enne kustutamist olema maksukohustuslaste registris registreeritud vähemalt kaks aastat. Seejärel võib ta esitada avalduse enda kustutamiseks registrist. Eelduseks on see, et tema ühendusesiseselt soetatud kauba koguväärtus ei ole viimasel kalendriaastal ületanud ega ületa tema arvestuste kohaselt ka jooksva kalendriaastal kauba ühendusesise soetamise piirmäära 10 000 eurot (KMS § 23 lg 2).

Kuna piiratud maksukohustuslasena registreerimise kohustus tekib ka välisriigi ettevõtjalt teatud teenuste saamisel, siis tuleks enne registrist kustutamise avalduse esitamist ka võimalikku teenuste ostmist silmas pidada, vastasel korral tekib isikul uuesti piiratud maksukohustuslasena registreerimise kohustus kohe esimese vastava teenuse saamisel.

Maksuhaldur kustutab piiratud maksukohustuslase omal algatusel maksukohustuslaste registrist, kui tal on andmeid, et piiratud maksukohustuslane on lõpetanud Eestis oma tegevuse (KMS § 23 lg 3).

Enne avalduse põhjal registrist kustutamise otsustamist kontrollib maksuhaldur vajadusel piiratud maksukohustuslase majandustegevust. Piiratud maksukohustuslane kustutatakse piiratud maksukohustuslasena registrist maksuhalduri juhi otsuse alusel otsuses nimetatud kuupäeva seisuga (KMS § 23 lg 4).

Kui registrist kustutamise alus ei olnud registreerimine maksukohustuslasena, siis vabaneb isik registrist kustutamisel piiratud maksukohustuslase kohustustest (käibemaksu deklareerimine ning tasumine) ning kaotab õiguse rakendada piiratud maksukohustuslase õigusi (õigus registreerimisnumbrit kasutades osta kaupu teisest liikmesriigist müüja rakendatava nullmääraga).

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 27.06.2025

Registreerimine ja kustutamine

Käibemaksukohustuslasena registreerimiseks või käibemaksukohustuslaste registrist kustutamiseks esitage Maksu- ja Tolliametile avaldus.

Avalduse saab esitada **e-teenuste keskkonnas e-MTA, e-äriregistris, e-postiga või teenindusbüroos**. Avalduse saab esitada ka notari kaudu.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

E-MTA-s

Avalduse esitamise õigus on:

- ✓ juriidilise isiku allkirjaõiguslikul isikul,
- ✓ riigi-, valla- või linnaasutuse seaduslikul esindajal,
- ✓ füüsilisest isikust ettevõtjal ja
- ✓ nende poolt volitatud isikul.

PÄÄSUÕIGUSED AVALDUSE ESITAMISEKS

Avalduse esitajal e-MTAs peab olema pääsuõigus „Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) avalduste esitamine“.

Pääsuõiguse andmiseks peab volitamise õigust omav isik sisenema **e-MTAsse esindaja** rollis ning valima seal „Seaded“ – „Pääsuõigused“ – „Esindajate pääsuõigused“. Pääsuõiguste administreerimise lehel tuleb sisestada kasutaja isikukood, keda volitatakse, ning valida jaotise „Üksikõigused“ all pääsuõigus „Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) avalduste esitamine“.

Rubriigis „Minu pääsuõigused“ näete oma pääsuõigusi (õigusi e-MTA teenuste kasutamiseks), saate nendest loobuda ning neid delegeerida (kui on delegeeritav pääsuõigus), s.t pääsuõiguse enda

esindamiseks teisele isikule edasi anda.

AVALDUSE ESITAMINE

Avalduse esitamiseks volitatud isikuna valige **e-MTAs** „Registrid ja päringud“ – „Registreerimine“ – „Käibemaksukohustuslaseks registreerimine“ – „Uus avaldus“.

E-MTAs avalduse esitamise videojuhend

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

E-äriregistri portaal

Ettevõtja käibemaksukohustuslaseks registreerimise (KMKR) avalduse saab esitada läbi **e-äriregistri portaali** **osaühingu esmakandeavalduse osana**.

KMKR avaldus saadetakse e-äriregistrist X-tee teenusega Maksu- ja Tolliametile pärast seda, kui ettevõtte on registrisse kantud.

Varem registrisse kantud ettevõtjaid saab käibemaksukohustuslaseks registreerida **e-MTAs**.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

E-postiga ja teenindusbüroos

Käibemaksukohustuslasena registreerimise ja registrist kustutamise avalduse saate esitada ka:

- ✓ e-posti teel digitaalallkirjastatuna aadressile **emta@emta.ee** või
- ✓ Maksu- ja Tolliameti **teenindusbüroos**.

Avalduse esitamise õigus on käibemaksukohustuslase allkirjaõiguslikul või volitatud isikul.

Kui avalduse esitab volitatud isik, siis tuleb e-kirja manusesse lisada või teenindusbüroos esitada ka volitust tõendav dokument.

Ekraanil täidetavad avalduste vormid

Käibemaksukohustuslasena registreerimise avaldus | 447.6 KB | pdf

Piiratud käibemaksukohustuslasena registreerimise avaldus | 201.12 KB | pdf

Käibemaksugrupina registreerimise avaldus | 105.07 KB | pdf

Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendamise teatis | 142.81 KB | pdf

Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorrast loobumise teatis | 208.97 KB | pdf

Käibemaksukohustuslaste registrist kustutamise avaldus | 158.37 KB | pdf

Piiratud käibemaksukohustuslase registrist kustutamise avaldus | 182.25 KB | pdf

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

KMKR numbri kontroll

✕ Käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) numbri otsing

Päringu abil saate kontrollida, kas isik, näiteks teie tehingupartner, on registreeritud Eestis käibemaksukohustuslasena. Päringu tegemiseks tuleb sisestada kontrollitava isiku isikukood, registrikood, mitteresidendi kood või KMKR number. Registreerimise korral on vastuseks järgmised andmed: käibemaksukohustuslase nimi ja registrikood, käibemaksukohustuslasena registreerimise number, registrisse kandmise ja registrist kustutamise kuupäev ning otsuse kuupäev.

✕ Euroopa Liidu käibemaksukohustuslase registreerimise (VAT) numbri kontroll

Päringu abil saate kontrollida, kas isik, nt teie tehingupartner, on registreeritud käibemaksukohustuslasena mõnes ELi liikmesriigis ning kas VAT number on kehtiv. Päringu tegemiseks tuleb sisestada isiku käibemaksukohustuslasena registreerimise number.

✕ Numbritestruktuurid ja formaadid (Q11)

